

Kære medlem.....

Vi har aldrig haft faste udgivelsestidspunkter for nyhedsbrevet, men denne gang blev mellemrummet mellem udsendelserne lige rigeligt stort. En af forklaringerne er, at megen løbende information nu gives via klubbens facebook-gruppe.

Siden sidste nyhedsbrev har vi haft generalforsamling, vi har afholdt flere medlemsarrangementer og vi har vedligeholdt samarbejdet med de andre klubber. Herudover har bestyrelsen været optaget af udviklingen i BPA. Vi ved, at en ændring af lovgivningen er på vej og resultatet af den er meget spændende.

Både kommuner, leverandører og handicaporganisationer ønsker forenklede regler for udmålingen af det økonomiske tilskud i BPA. Samtidig har flere kommuner ytret ønske om at kunne indskrænke timeudmålingerne. I Aarhus havde man meget vidtgående spareplaner, som en afgørelse fra Ankestyrelsen dog fik forhindret.

Ifølge et §20 spørgsmål til socialministeren ønsker Kommunernes Landsforening (KL), at BPA skal kunne udmåles efter samme principper som § 83-hjemmehjælp og man ønsker, at kunne bevilge kommunal madordning til BPA-modtagere i stedet for timer til indkøb og madlavning. Ønskerne fra KL vidner om en holdningsændring til borgere med handicap, men også om en et grundlæggende fravær af forståelse, for det at kunne leve et "normalt" liv trods en betydelig funktionsnedsættelse.

De fremtidige lovgivningsmæssige rammer er spændende, men det er ikke mindre spændende hvad kommunerne finder på. Både brugere og hjælpere trænger til ro og tryk om BPA.

Her og nu går klubben i feriegear, i forventning om, at der ikke sker alverden på BPA-fronten i sommer. Vi kan som altid kontaktes for vejledning. Bestyrelsen og jeg håber, at du får en god sommer!

Lotte Mørkhøj
formand

Generalforsamlingen 2013

Generalforsamlingen blev afholdt d. 18. februar. Stemningen var trods vintervejret god helt fra starten. Vi blev hurtigt placeret ved bordene og skulle starte aftenen med at spise. Desværre var ovnen til opvarmning af lasagne en stor udfordring – vi måtte vente og deles pænt om første opvarmning. Det gik alligevel og de forskellige salater endte med at være "udsolgt" før lasagnen var spist op. Til næste år vil bestyrelsen prøve at være kreative m.h.t. valg af mad og opvarmningsmuligheder.

Over 40 var mødt op og dagsordenens punkter blev gennemgået i god ro og orden. Se referat og formandens beretning på Klubbens hjemmeside. Her ses også kommentarer til beretning, regnskab og en enkelt vedtægtsændring. Kontingentet fortsætter som hidtil.

Valg til bestyrelsen + 1 suppleant var alle genvalg. Der blev endvidere valgt 2 nye suppleanter – Bjarne Nygaard og Jesper Lund – velkommen til jer.

Mere om generalforsamlingen: www.kbh-nord.dk/generalforsamling.php

Afløserudfordringen

Bestyrelsen har nedsat et udvalg der arbejder med afløserudfordringen og mulige løsninger. Vi overvejer forskellige muligheder, herunder mulige samarbejdspartnere og finansieringsmuligheder.

Indtil videre opfordrer vi brugere der søger vikar til at lave et opslag i klubbens facebook-gruppe. Og vi opfordrer hjælpere med lyst til en ekstra vagt, til også at kigge her.

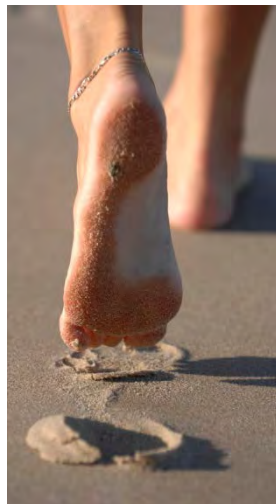
Klubbens bestyrelse hører gerne fra hjælpere der generelt er interesseret i afløservagter. Vi vil så formidle kontakt, når vi får henvendelser fra brugere med akut behov for en vikar.

Skal du på ferie?

Brugere der rejser ud af landet og har hjælpere med, bør inden afrejse tjekke, om hjælperforsikringen også gælder i udlandet. Selv på en kort indkøbstur til Tyskland eller Sverige kan uheldet være ude, og det kan blive en dyr fornøjelse uden forsikring.

Vi er forsikret forskelligt. Nogle er omfattet af en fælles forsikring i kommunen eller via den leverandør der varetager arbejdsgiveransvaret, andre har selv tegnet forsikringen. I Aalborg Kommunens fælles hjælperforsikring (hos HGF) har man f.eks. valgt at fjerne rejseudbetalingen. Det betyder, at hver enkelt bruger skal bede om rejseudbetalingen aktiveres, ellers er hjælpere ikke forsikret udenfor landets grænser.

Husk også at udfylde pensionsstyrelsens skema vedr. social sikring under arbejde i udlandet.

Aarhus-gyseren

- og hvordan den endte med en vigtig principiel BPA-afgørelse nr: 49-13

Siden hjælpeordningen blev til BPA i 2009 har ordningen været under pres. Lovændringen skulle give hjælperne et længe tiltrængt løft i løn- og ansættelsesvilkår, men med finanskrisen blev mange kommuners økonomi presset.

I nogle kommuner blev kreativ lovfortolkning en sport. F.eks. i Aarhus, hvor man ville erstatte muligheden for selv at købe ind og lave mad med kommunal madordning, lade flere brugere dele hjælpere om natten, anvende principper fra § 83 hjemmehjælp i udmålingen og i øvrigt presse et antal brugere ud af eget hjem og på plejehjem. Man ville også spare på honoraret til arbejdsgiver ved overdragelse af arbejdsgiveransvaret, samt timerne til personalemøder mv.

Som rygget om ændringerne spredte sig, samledes brugerne i Aarhus og mange udefra støttede op om dem. F.eks. sendte vi sammen med de øvrige brugerhjelperklubber et bekymret brev til socialministeren og der blev oprettet et facebook-gruppe til debat af spareplanen. Mange var bekymrede, for hjælpeordningen blev skabt i Aarhus og siden har Aarhus været toneangivende i ordningens udvikling. Vi frygtede, at forslaget skulle danne skole.

Forslaget blev siden sendt i den lovpligtige høring. Det medførte, at utallige brugere, hjælpere og organisationer skrev til byrådet. Mange brugere fortalte om deres tilværelse med BPA og udsigten til et liv med reduceret hjælp. Besparelsesforslagene blev også problematiseret ud fra handicapkonventionen og ud fra vores menneskerettigheder, og Socialministeren blev kaldt i samråd.

Hårdt presset besluttede rådmanden til sidst at udsætte besparelserne vedr. udmåling efter serviceniveauet i § 83 hjemmehjælp, indkøb og madordning, samt natdækning. Rådmanden ville i stedet for afvente en principiel afgørelse fra Ankestyrelsen – den såkaldte Horsens-sag.

Den længe ventede principielle afgørelse

En principiel afgørelse fra Ankestyrelsen har overordentlig stor betydning, fordi den angiver hvordan kommunerne skal fortolke loven på et givent område.

Afgørelsen i Horsens-sagen blev offentliggjort op til påske og den var helt klar.

Ankestyrelsen

I afgørelse nr. 49-13 blev det fastslået:

”Udmålingen af hjælp til borgerstyret personlig assistance efter servicelovens § 96 skal ske efter en konkret, individuel vurdering af (pågældendes) behov for hjælp og under hensyntagen til, at formålet med ordningen er at skabe en fleksibel og helhedsorienteret ordning med borgerens selvbestemmelse i centrum.”

og

”Det betyder, at kommunen ikke er berettiget til at udmåle hjælpen til borgerstyret personlig assistance efter § 96 ved at tage udgangspunkt i kommunens kvalitetsstandarder for praktisk og personlig hjælp og pleje i servicelovens § 83.”

Begrundelsen uddyber:

”Vi har lagt vægt på, at formålet med borgerstyret personlig assistance er at tilgode den handicappede borgers ønske om at skabe sig en selvstændig tilværelse i egen bolig, og herunder at sikre borgeren mulighed for selv at udvælge og ansætte de nødvendige hjælpere. Udmålingen af hjælp til borgerstyret personlig assistance skal tage udgangspunkt i, hvad den enkelte borger selv kan klare med henblik på at kunne leve et almindeligt liv som andre ikke-handicappede, både i og uden for hjemmet.

Formålet med borgerstyret personlig assistance er på den måde at skabe en flexi-

bel og sammenhængende ordning, der sikrer borgeren mulighed for at leve et så normalt og selvstændigt liv som muligt med hensyntagen til at borgerens behov kan variere og ikke altid er forudsigeligt. Behovet for hjælp vil derfor ofte kunne forekomme på alle tidspunkter af døgnet og omfatte både større og mindre opgaver, hvor det ikke nødvendigvis på forhånd er forudsigeligt, hvornår hjælpen skal leveres og konkret til hvilke opgaver.

Vi har lagt vægt på, at udmålingen af hjælp efter § 96 om borgerstyret personlig assistance dermed har et andet sigte end udmåling af personlig og praktisk hjælp i hjemmet efter § 83. Kommunens kvalitetsstandarder for § 83, hvor der sker en meget specifik udmåling af hjælp i hjemmet til praktisk eller personlig hjælp, kan derfor ikke anvendes som udgangspunkt for udmålingen af hjælp efter § 96. Dette er også udtrykt i forarbejderne til loven og i vejledningen hertil.

Ved borgerstyret personlig assistance vil der ofte være tale om et omfattende og sammensat behov for hjælp, da borgeren har behov for hjælp over hele døgnet, eller i en stor del af døgnetets aktive timer.

Udmålingen må derfor ikke være så snæver, at timerne kun kan udmåles til hjælp på helt bestemte tidspunkter eller til bestemte aktiviteter, da det vil mindske den fleksibilitet og selvbestemmelse, der er forudsat i ordningen.

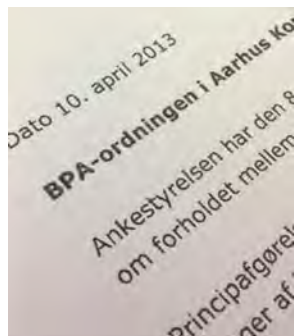
Den udmålte hjælp efter § 96 forudsættes at dække borgerens samlede hjælpebehov. Med mindre borgeren selv ønsker det, kan BPA-ordningen ikke kombineres med andre hjælpeforanstaltninger....”

En lettet brugerklub i Aarhus

I april meddelte Aarhus Kommune til Brugerklubben m.fl., at principafgørelsen medfører, at en række af de tidligere foreslåede besparelser ikke kan gennemføres. Andre kommuner som Horsens og Vejle havde allerede indført de snævre § 83-udmålinger.

Forvaltningens indstilling var kynisk og i manges øjne også helt åbenlys ulovlig. Alligevel vedtog et næsten enigt byråd embedsmændenes forslag, man glemte endda at høre både Handicaprådet og Brugerklubben.

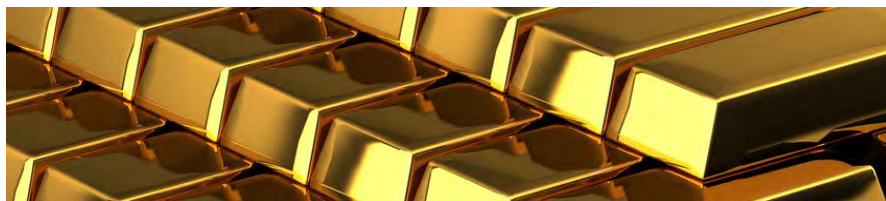
Sagen bør være et wake-up call til byrådder i alle kommuner. Det er risikabelt, at følge forvaltningens indstillinger ukritisk, for det kan faktisk ske, at embedsmændene også forfølger en dagsorden.

Udbredelsen af § 83 udmålinger i Nordjylland

I klubben har vi ikke et fuldstændigt overblik over nordjyske kommuners udmålingsprincipper. Bor du i en kommune der anvender kvalitetsstandarden for § 83 i udmålingen af timer til § 96 BPA, eller oplever du f.eks. at blive pålagt et kald til hjemmeplejen om natten, selv om du er visiteret til § 96 BPA i dagtimerne, bør kommunen genoptage din sag på baggrund af afgørelsen.

BPA, guldbarrer og konkurser

Den 13. april fik BPA atter en tur i mediemøllen. BPA blev i Berlingske og Radio24syv beskrevet som en branche med hyppige konkurser, fuldstændig ureguleret, og fyldt med lykkeriddere der vil score hurtige penge. Det fremgik også, at kun leverandører med overenskomst er seriøse. I Klubben synes vi ikke, at de fremførte påstande var helt rimelige.

Jo, der har været konkurser, men alt andet lige udspringer de af Handihelp-sagen. Historien om lønmidler der blev omsat til guldbarrer som forsvandt ud af landet vedrører Activ Handiservice. Handihelps konkursbo valgte at sælge Handihelp-kunderne til Activ Handiservice. Hvis guldbarre-historien holder vand, var de kriminelle. Det er ikke rimeligt, at mistænkeliggøre hele BPA-branchen på den baggrund – kriminelle findes desværre i alle samfundslag og brancher.

BPA er en fantastisk ordning og samarbejdet mellem bruger og hjælper er helt unikt. Deloitte undersøgte i 2009-12 BPA på vegne af Servicestyrelsen. Undersøgelsen viste meget klart, at BPA er en god ordning, med en sjælden høj grad af tilfredshed blandt de ansatte hjælpere.

Svindel er helt uacceptabelt, men vi må ikke ændre en ordning ud fra nogle få alvorligt brodne kar. Lad os få fokus tilbage på BPA-ordningens formål og brugernes behov for individuelle og fleksible løsninger, og så diskutere udfordringerne derudfra.

I forbindelse med artiklerne i Berlingske og indslagene i Radio24syv sagde Socialminister Karen Hækkerup efterfølgende, at der kommer nye og strammere BPA

lovgivning dette efterår. Det vil angiveligt medføre faste takster, krav om overenskomst og ændring af udbetalingsreglerne, samt krav om leverandører stiller bankgaranti for lønsummen.

Afskaffelse af forudbetalingen kan synes fornuftigt, men brugere, herunder brugere i forening, og nærtstående der selv administrerer lønudbetalingen, stilles helt uden forudbetaling i en meget vanskelig situation. Ligeså hvis der skal stilles bankgaranti for lønsummen. Forhåbentlig kan der findes en løsning som minimerer muligheden for snyd, uden at begrænse mulighederne for at vi selv – i foreninger eller som individuelle arbejdsgivere - fortsat kan administrere vores BPA-ordninger.

Overenskomst i BPA – hvad betyder det?

I klubben har vi aldrig mødt brugere, der ikke går ind for rimelige løn- og ansættelsesforhold til hjælperne. Men hvad er en overenskomst og hvad er forskellen på at *tiltræde* en overenskomst, fremfor blot at *følge* overenskomstens satser?

En overenskomst er forhandlet mellem en arbejdsgiver(organisation) og en lønmodtagerorganisation (fagforening). Overenskomsten fastsætter løn, tillæg, pension, arbejdstid, opsigelsesvarsler mv.

Tiltrædes overenskomsten er dens fulde ordlyd "lov". Følges overenskomsten blot kan parterne (her bruger og hjælper(e)) lave individuelle aftaler der afviger fra overenskomsten.

I BPA følger mange kommuner en overenskomst i udmålingen til løn. Oftest tages der udgangspunkt i satserne for ufaglærte i den kommunale SoSu-overenskomst. Derimod er der typisk lempeligere gensidige opsigelsesvarsler, ligesom ansættelsesvilkår, aftaler om arbejdstid og vagtlængde osv., indgås individuelt mellem bruger og hjælper(e). Kun få kommuner anvender den såkaldte handicaphjælperoverenskomst.

I klubben synes vi det bør overvejes og diskuteres, om brugere og hjælpere overhovedet ønsker en professionaliseret BPA i de centralt definerede rammer. Måske ønsker vi fortsat en BPA med mange forskellige typer arbejdspladser, baseret på de lokale og individuelle aftaler? Vi tænker også det er problematisk, at os en overenskomst vil vedrøre, næppe vil have reel adgang til indflydelse på overenskomstens indhold.

For brugerne vil indflydelse fordrer medlemskab af arbejdsgiverorganisation. Det vil

kommunerne næppe betale for. Spørgsmålet er også, om brugerne overhovedet vil være nok til at blive hørt, og om ikke brugernes ønsker og behov er så forskellige, at de ikke kan sættes på en fælles formel.

Hjælperne kan få indflydelse via medlemskab i en fagforening, men hvilken skal det så være? Aktuelt har to fagforeninger indgået handicaphjælperoverenskomsten, men den anvendes nærmest ikke og kun et fåtal er medlem i de pågældende fagforeninger. Handicaphjælperne føler sig åbenbart ikke tilrette blandt de ufaglærte privatansatte i 3F, og heller ikke som bund i kommunalt orienterede FOAs faglige hierarki.

Oven i alt dette har de der betaler for BPA, kommunerne, formelt set heller ikke indflydelse på en overenskomst i BPA, for de er jo ikke arbejdsgivere. Det er alt i alt en speciel situation. For nuværende fastsættes lønnen som minimum ud fra niveauet hos en "sammenlignelig faggruppe" med visse lovpligtige lønelementer. Det er altså en lovsikret bund og herudover mulighed for lokale aftaler. 6. ferieuge er et eksempel på et lønelement udover lovens minimum i BPA.

Udfordringer ved at have tiltrådt en overenskomst i BPA

En af de væsentlige forskelle på en ansættelse omfattet af overenskomst og uden, er det såkaldte saglighedskrav ved opsigelse.

Saglighedskravet betyder, at en opsigelse skal holde sig til objektive og nøgterne kendsgerninger uden at inddrage uvedkommende personlige vurderinger, interesser el.lign. I forhold til ansættelse i BPA er det vanskeligt, for det tætte samarbejde mellem bruger og hjælper fordrer noget så udefinerligt som kemi og tillid. Saglighedskravet må derfor ses i lyset af den særlige jobfunktion og brugerens sårbare situation, for i BPA indtræder hjælperen i en privat sfære, hvor ingen andre arbejdsgivere/arbejdsledere skal medtage deres ansatte.

I klubben har vi set eksempler på, at det er vanskeligt og kan være langvarigt for brugeren, at opsiges en hjælper ved samarbejdsvanskeligheder, hvis ansættelsen er omfattet af en tiltrådt overenskomst og dermed saglighedskravet. Det kan også være meget belastende for et hjælperteam, at have en kollega der ikke fungerer i jobbet.

Oftest er der et tæt og tillidsfuldt samarbejde mellem bruger og hjælper. Hvis tilliden brister, synes det problematisk, at overenskomsten kan tvinge bruger til at opretholde ansættelsen i meget længere tid end ønsket. I den såkaldte handicaphjælperoverenskomst er opsigelsesvarslet, når bruger opsiges hjælper, oven i købet dobbelt så langt, som de mest almindelige kommunale vilkår. Konsekvensen er, at udover man skal igennem den formelle procedure med advarsel, tjenstlig

samtale mv., vil der gå de 8 uger fra opsigelsen falder til hjælperen fratræder.

Andre arbejdsgivere kan i yderste konsekvens betale sig til en løsning, ved at fritstille en opsagt i opsigelsesperioden. Det anvendes når den opsagte eksempelvis har en nøgleposition, hvad en handicaphjælper også må siges at have. I BPA har bruger ingen selvstændige handlemuligheder. Det er op til kommunen, eller evt. en leverandør, at bestemme om en opsagt f.eks. skal fritstilles. Hverken leverandør eller kommune mærker konsekvensen ved at bruger tvinges til at skulle modtage hjælp, selv om samarbejdet med hjælper ikke fungerer. Der er derfor ikke noget umiddelbart incitament til at støtte bruger i en fritstilling.

Vi ønsker ikke svingdørs-BPA

I klubben er vi på ingen måde tilhængere af svingdørs-BPA – altså brugere der igen og igen skifter hjælpere. Men vi anerkender, at bruger er og bliver den sårbare part i relationen. Dels fungerer hjælperen i brugerens private hjem og sfære, dels yder hjælperen bistand til meget private og intime opgaver. Brugeren kan ikke fravælge at modtage hjælpen, og kan hjælperen heller ikke fravælges, gøres brugeren helt urimeligt sårbar. Brugeren er noget nær sagesløs og kan jo heller ikke tage en fridag, ferie eller melde sig syg. En overenskomst i BPA må derfor tage hensyn til de helt særlige omstændigheder i bruger-hjælper relationen, herunder også brugers sårbarhed.

Vi må også have vores respektive grundvilkår in mente. Brugere har kun sparsom adgang til kurser og ledertræning, og har derfor en beskedent, typisk erfaringsbaseret, værktøjskasse, når de "rigtige" hjælpere skal udvælges. Hjælper skal som udgangspunkt findes blandt ufaglærte, og kun et fåtal har forhåndskendskab og dermed realistiske forventninger til hjælperrollen. Det er helt oplagt, at der vil ske fejlansættelser og især i tider med mange ledige, hvor arbejdssøgende kan føle sig presset til at søge hjælperjobs de ikke ønsker.

En vellykket bruger-hjælper-relation handler om gensidig respekt og "kemi". Det opbygges som bekendt over tid, som man lærer hinanden at kende. Hvis samarbejdet ikke udvikler sig gunstigt, er det i begges interesse at det kan afsluttes relativt hurtigt.

Et helt anden problemstilling er muligheden for at komme fri af en overenskomst, hvis bruger og hjælperteam opdager, at den ikke er ønskværdig. Klubben finder det ubelyst, om det er muligt at komme fri igen, eller man kan risikere at blive "fanget" i en overenskomst.

En god klubaften

Klubben afholdt den 25. marts et arrangement vedr. De sociale nævn og bisidderhjælp. Over 20 mødte op til endnu en informativ og hyggelig aften.

Per Dissing Nielsen, der sidder som udpeget nævnsmedlem for Danske Handicaporganisationer her i Nordjylland, gennemgik lov- og praksisregler på klageområdet, der indtil videre hører under Det Sociale Nævn. I skrivende stund ved vi ikke om nævnene bliver nedlagt, som regeringen har planer om. Oplægget blev krydret med fortællinger om Pers eget arbejde i nævnet.

Efterfølgende orienteredes om bisidderhjælp, hvor flere organisationer oplærer folk til at være et par "ekstra ører" ved samarbejde/møder med f.eks. kommuner. En bisidder er som udgangspunkt ikke en rådgiver. Spørgelysten var stor og flere udtrykte, at de var blevet klogere på området.

En herlig sommerdag

Den 27. maj havde vi den årlige sommerudflugt – i år var vi på Lindholm Høje. Det blev en skøn dag med fantastisk vejr, lækker mad, spændende rundvisninger, og ikke mindst hyggeligt socialt samvær.

Vi kan kun opfordre til, at endnu flere medlemmer deltager i de sociale arrangementer. Hver gang oplever vi, at der udveksles tips og ideer, og der knyttes nye bånd mellem medlemmer. Og vi hører igen og igen, hvordan netværket med andre i samme situation er en støtte når hverdagen udfordrer.

Du kan se billeder fra dagen i vores facebook-gruppe.

Klubben på facebook

Der er kommet aktivitet i klubbens facebook-gruppe. Du kan finde gruppen via linket nedenfor, eller ved at søge efter Klubben for Brugere og Hjælpere i Nordjylland. Du skal have en facebook-profil for at kunne deltage.

Udover informationer om arrangementer og aktuelle BPA-relaterede nyheder, diskuterer vi konkrete problemer og dilemmaer. For nylig diskuterede vi f.eks. hvem der skal betale en p-afgift – bruger eller hjælper? Den diskussion og mange flere finder du i facebook-gruppen: www.facebook.com/groups/24948283267/

Klub-samarbejdet

Som tidligere fortalt har klubben et samarbejde og løbende dialog med de andre klubber. Det er Brugerklubben i Aarhus og Bruger-hjælper-gruppen i Vejle (dækker midt- og sydjylland).

Sammen repræsenterer vi en ikke ubetydelig del af landets BPA-ordninger.

I forbindelse med Aarhus-sagen skrev vi f.eks. i fællesskab til socialministeren, fordi sagen kunne få betydning over hele landet. Ministerens svar, som du kan læse på vores hjemmeside, gav indtryk af en interesseret og lydhør minister.

Vi har senest haft et møde i april måned. Selv om vi har vidt forskellige vilkår i kommunerne, deler vi en række udfordringer og bekymringer, og vi har derfor stor glæde af at udveksle erfaringer. Næste møde er aftalt til efteråret.

Dispensationer ved jobopslag i BPA

Socialministeren har givet dispensation, så det er lovligt at søge hjælper af et bestemt køn. I forvejen findes der en dispensation, hvorefter det er lovligt at søge en "jævnaldrende" hjælper.

Jobnet er orienteret om begge dispensationer og det bør derfor ikke give anledning til problemer, hvis du søger hjælper med et bestemt køn, eller en jævnaldrende. Du kan finde begge dispensationer på klubbens hjemmeside:

www.kbh-nord.dk/pdf/2012-dispensation-hjaelpers-koen.pdf

www.kbh-nord.dk/pdf/2012-dispensation-hjaelpers-koen.pdf

Aalborg

Aarhus

København

Odense

**Ny afdeling!
Se: langhoej.dk**

Hos Langhøj er du altid
velkommen til at komme
og se det store udvalg af
biler med indretning.

- Indendørs biludstilling
- God plads og HC toilet
- Frisk kaffe på kanden
- Velkommen!

Alle relevante bilmærker lagerføres!